

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: Elektir xavfsizligi		
Fan kodi: B56ELSA	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 4 semestr
Kafedra: Sanoat ekologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 61020200 – Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi (kimyo va oziq-ovqat sanoati)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Choriyev R.E. Sabirov O.M.		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: otabeks993@gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Choriyev R.E. Sabirov O.M.		
Prerekvizitlar: elektr toki ta'siriga tushib qolish holatlarini, shikastlanishning asosiy sabablarini, elektr toki ta'siriga tushib		
<p>Fanning qisqacha bayoni: elektr toki ta'siriga tushib qolish holatlarini, shikastlanishning asosiy sabablarini, elektr toki ta'siriga tushib qolishdan himoyalaniş usullarini, elektr qurilmalarining himoya vositalarini, elektr tokidan jaroxatlanganda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishning usullarini, elektr qurilmalarining nosozligi tufayli yuzaga keladigan yongin va portlash sabablarini o'rgamish bo'yicha bilimlarni o'rgatishdan iboratdir.</p>		

Fanning maqsadi: Talabalarga sanoatda elektr energiyasidan keng ko'lamda foydalanish yo'lga qo'yilganligi sababli, elektr toki ta'siridan ro'y berishi mumkin bo'lgan baxtsiz hodisalar va ulardan saqlanish, bugungi kunning dolzarb masalalari qatoriga kirib bormoqda. Elektr toki ta'sirining eng xavfli tomoni shundaki, bu xavfni oldindan sezishning imkoniyati yo'q. Shuning uchun elektr toki ta'sirining xavfiga qarshi tashkiliy va texnik chora-tadbirlarni belgilash, to'siq vositalari bilan ta'minlash, shaxsiy va umumiy muhofaza tizimlarini o'rnatish nihoyatda muhim hisoblanadi.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- elektr toki ta'siriga tushib qolish holatlarini, shikastlanishning asosiy sabablarini, elektr toki ta'siriga tushib qolishdan himoyalaniş usullarini, elektr qurilmalarining himoya vositalarini, elektr tokidan jaroxatlanganda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishning usullari haqida tassavurga ega bo'lishi ;
- elektr qurilmalarining nosozligi tufayli yuzaga keladigan yongin va portlash sabablarini, ulardan himoyalaniş vosita va usullarini nafaqat nazariy, balki amaliy ishlar orqali o'rgatishdan iborat;

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Key-stadi" texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi. **Mustaqil ta'lim**

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ul ot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
Ijtimoiy ekologiya				
1	ISO 45001:2018 xalqaro standarti haqida ma'lumot. Kirish. "Elektr havfsizligi" fanining ahamiyati, maqsadi va vazifalari	2	2	
2	Elektr toki bilan shikastlanish, inson tanasini elektr tokiga qarshiligi.	2	2	
3	Insonni elektr tokidan shikastlanishi omillari va sabablari.	2	2	
4	Izolyatsiyalanmagan, mustahkam yerga ulangan neytralli uch fazali tarmoqlarning xavfi.	2	2	
5	Elektr qurilmalarini himoya vositalari.	2	2	
6	Himoyalovchi yerga ulash. Yerga ulash qurilmalarining konstruksiyalari. Nollashtirish, nollashtirishni nazorat qilish.	2	2	
7	Yuqori kuchlanish tarmoqdan past kuchlanishga o'tishni himoyasi. Elektr himoya vositalari haqida umumiy	2	2	
8	Ogohlantiruvchi maxsus belgilar.	2	2	
9	Kuchlanish 1000 V gacha bo'lgan elektr uskunalariga xizmat vaqtida qo'llaniladigan himoya vositalari.	2	2	
10	Elektr tokidan jarohatlanganda birinchi yordam ko'rsatish.	2	2	
11	Elektr uskunalaridagi yong'inni bartaraf etishdagi samarali vositalar.	2	2	
12	Elektr toki bilan ishlashda texnika qoidalarini buzish oqibatlarini nimalarga olib kelishi haqida hamda maksimal	2	2	
Jami:		24	24	

Adabiyotlar.

1. "Xavfli ishlab chiqarish obyektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida" gi O'zbekiston Respublikasi qonunini amalga oshirishga doir qo'shimcha chora tadbirlar haqida (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori 10.12.2008y № 271)
2. O'zbekiston Respublikasi "Havfli ishlab chiqarish obyektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida" gi qonuni. 28.09.2006y.
3. Миронкина Ю.Г. Актуарные расчёты // Ю.Г. Миронкина, - М.: Юрайт, 2013.
4. Никулина Н.Н., Эриашвили Н.Д. Актуарные расчёты в страховании. Учебное пособие // Н.Н. Никулина, Н.Д. Эриашвили, - М.: Юнити - Дана, 2011
5. Рябикин В.И. и др. Страховные и актуарные расчёты. Учебник // В.И. Рябикин и др., - М.: Экономика, 2006.

Qo'shimcha adabiyotlar.

6. Mirziyoyev SH.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz.- T. O'zbekiston, 2017.- 592 b
7. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan birga quramiz.- T. "O'zbekiston" NMIU 2017.
8. Баскоков В.Н. и др. Страхование от несчастных случаев на производстве: актуарные основы // В.Н. Баскаков и др.,-М.: Академия, 2001.

Internet saytlari.

9. www.lex.uz-O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
10. www.ziyonet.uz – O‘zbekiston Respublikasi ta’lim portali.
11. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali.
12. www.catback.ru - научные статьи учебные материалы.
13. www.ziyonet.uz;
14. www.ziyonet.uz;
15. www.gaap.ru;

Kontakt soatlari: mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma’lumotlar va turli materiallar bo‘yicha savollarga quyidagi grafik asosida o‘qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	9.30 – 10.50	2/204
2.	Chorshanba	11.00 – 12.20, 13 – 14.20	3/101, 2/304